No. 3107. UTRECH Zaterdag 18 November 1939. 56ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling.

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 1292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 1550
Uitgever: W. j. A. Donders.
Drukkerij van het Vicariaat.

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10

ENCYCLIEK SUMMI PONTIFICATUS

Vervolg.

MODERNE DWALINGEN.

Misschien mag men — God geve het — hopen, dat dit uur van ogenblikkelijke nood een verandering van inzicht en gevoelen moge brengen aan al degenen, die tot nu toe in blind geloof gewandeld hebben op de weg van de populaire moderne dwalingen, onbewust van de verraderlijke en onzekere grond, welke zij betraden. Misschien zullen de velen, die het belang van de opvoedkundige en herderlijke zending der Kerk niet hebben begrepen, nu beter haar waarschuwingen erkennen, nu zij hebben ingezien de valse zekerheid van het verleden. Niets strekt meer ter verdediging van het Christendom dan de tegenwoordige moeilijkheden. Uit de mengeling van dwalingen en anti-Christelijke bewegingen is een oogst van zulke verschrikkelijke rampen voortgekomen, dat zij een veroordeling geeft, die in haar motieven elke zuivere theoretische weerlegging verre overtreft.

Uren van pijnlijke ontgoocheling zijn dikwijls uren van genade — „een voorbijgaan van den Heer" (cf. Ex. 12. 11): wie anders de deuren gesloten zou houden, openen ze nu op het woord van den Zaligmaker: „Zie, ik sta aan de deur en klop" (Apoc. 3. 20). God weet, dat Ons hart in liefdevol medeleven en met geestelijke vreugde uitgaat naar hen, die als gevolg van deze pijnlijke beproevingen, in zich voelen een daadwerkelijke en heilzame dorst naar de waarheid, rechtvaardigheid en vrede van Christus. Doch ook voor al degenen, voor wie het uur des lichts van uit de hoge nog niet gekomen is, kent Ons hart slechts liefde, en gaan Wij in gebed tot den Vader van het Licht, opdat Hij in hun harten, nu nog onverschillig of vijandig aan Christus, een straal moge doen schijnen van dat Licht, hetwelk eens Saulus in Paulus veranderde: van dat Licht, wat Zijn geheimzinnige macht het sterkst heeft getoond in de moeilijkste tijden van de Kerk.

Een volledig overzicht van het doctrinaire standpunt tegenover de dwalingen van heden kan uitgesteld worden tot latere datum, wegens de heersende wanorde van uiterlijke rampzalige omstandigheden; voor het ogenblik beperken Wij Ons tot enkele fundamentele opmerkingen.

Het drijven naar de chaos.

De tegenwoordige eeuw, Eerbiedwaardige Broeders, heeft door het toevoegen van nieuwe dwalingen aan de leerstellige afwijkingen van het verleden, deze gedreven tot uitersten, welke onafwendbaar voeren naar de chaos. Boven alles is het zeker, dat de grote en eerste oorzaak van al de kwalen, welke wij in de moderne gemeenschap betreuren, gelegen is in de ontkenning en verwerping van een algemene maatstaf voor zedelijkheid zowel voor den enkeling als voor het gemeenschappelijk leven als ook voor de internationale betrekkingen: „Wij bedoelen de geringschatting, zo gewoon in onze dagen, en het vergeten van den natuurwet zelf, welke is geworteld in God, de Almachtige Schepper en Vader van alles, de opperste en volstrekte Wetgever, de al-wijze en rechtvaardige Wetgever van iedere menselijke handeling. Wanneer God gehaat wordt, dan is iedere grondslag voor zedelijkheid ondermijnd; de stem van het geweten is verstild of roept tevergeefs, deze stem, welke ook aan de ongeletterde en onbeschaafde stammen leert, wat goed en wat kwaad is, wat wettelijk en wat verboden is, welke de mensen zichzelf verantwoordelijk doen voelen voor hun handelingen tegenover den Oppersten Rechter.

De ontkenning van de grondslagen der zedelijkheid had in Europa zijn oorsprong in het verlaten van de Christelijke leer, waarvan de Stoel van Petrus de bewaarder en de belichaming is. Deze leer heeft eens zulk een geestelijke samenhorigheid aan Europa, — wat is opgevoed, veredeld en beschaafd door het kruis —, gegeven, dat het een graad van beschaving bereikte voldoende om de leraar te worden van andere volkeren en werelddelen. Maar afgesneden van het onfeilbaar leergezag der Kerk, zijn niet weinig afgescheiden broeders zo ver gegaan, dat zij het centrale dogma van het Christendom, de Goddelijkheid van den Zaligmaker hebben verworpen en daardoor de voortgang van het geestelijk verval hebben verhaast.

Betreurenswaardig ongeloof.

Het Heilig Evangelie verhaalt, dat toen Jezus gekruisigd was „er duisternis was over de gehele aarde" (Matt 27, 45); een verschrikkelijk symbool van wat geestelijk gebeurde en nog gebeurt overal waar ongloof, blindheid en hoogmoed er in geslaagd zijn Christus uit het moderne leven, in het bijzonder uit het openbare leven, te verbannen, en het geloof in God even zo goed als het geloof in Christus te ondermijnen. Het gevolg is, dat de morele waarden, waaraan in vroegere tijden de algemene en bijzondere leiding getoetst werd, in verval zijn geraakt; en de zo zeer geroemde beschaving van de maatschappij, welke steeds vlugger voortgang maakte, door mens, familie en Staat af te trekken van de weldadige en opbouwende conclusies van het Godsidee en van de leer der Kerk, heeft gemaakt, dat de tekenen van een bedorven en bederf brengend heidendom, steeds meer duidelijker en bedroevender, opnieuw verschenen zijn in streken, waar vele eeuwen lang een Christelijke beschaving bloeide: „Er was duisternis toen zij Christus kruisigden" (Rom. Brev. Goede Vrijdag Resp. 5).

Vele misschien waren zich, toen zij de Leer van Christus verlieten, niet ten volle bewust, dat zij het goede spoor bijster raakten door een wirwar van schitterende leuzen, welke zulk een verwijdering voorstelden als een ontsnapping uit de slavernij, waarin zij tevoren geklonken waren; en zij voorzagen niet de bittere gevolgen hoe zij de waarheid, welke vrijmaakt, verkwanselden voor de dwaling, welke tot slaaf maakt. Zij maakten zich er geen voorstelling van, hoe zij, door het verwerpen van de oneindig wijze en vaderlijke wetten van God en van de eenheid brengende en verheven leerstellingen van God's liefde, zichzelf overleverden aan de waan van een armelijke, wufte, menselijke wijsheid; zij spraken van vooruitgang, daar waar zij achteruit gingen, van opwaarts gaan, daar waar zij in het stof kropen; van het bereiken van het volledig vrij zijn, daar waar zij tot slavernij vervielen. Zij bemerkten de onmogelijkheid niet van ieder menselijke poging, om de wet van Christus door iets anders te vervangen, „zij waren ijdel in hun gedachten" (Rom. 1, 21).

Het verdwijnen van de orde.

Met de verzwakking van het geloof in God en in Jezus Christus en met de verduistering van het inzicht in de zedelijke beginselen verdween de onmisbare grondslag van de duurzaamheid en van de vrede in de innerlijke en uiterlijke, in de private en publieke orde, waarop de voorspoed der Staten alleen kan steunen en zich veilig stellen.

Het is waar, dat ook, toen Europa door gelijke idealen, afstammend van de Christelijke prediking, een broedergemeenschap was, het niet vrij was van verdeeldheid, schokken en oorlogen, welke het verwoestten; maar toen heerste toch niet dat grote pessimisme bij de mogelijkheid zich te herstellen, want toen hadden zij een daadwerkelijk zedelijk gevoel van recht en onrecht, van wettig en onwettig, hetwelk hen, na het beteugelen van de losgelaten hartstochten, de weg openliet tot een vergelijk. In Onze dagen daarentegen komen de geschillen niet alleen van een opstand der wederspannige hartstochten, maar ook van een diepe geestelijke crisis, welke de gezonde beginselen van particuliere en publieke zedelijkheid heeft overwoekerd.

Van de vele dwalingen, welke voortkomen uit de giftige bron van het godsdienstig en zedelijk agnoticisme, willen Wij, Eerbiedwaardige Broeders, uw aandacht vestigen op twee in het bijzonder, daar zij meer dan de anderen de vreedzame besprekingen der volkeren onmogelijk maken of minstens wisselvallig en onzeker.

De eerste van deze gevaarlijke dwalingen, welke heden ten dage algemeen verbreid is, is het vergeten van de wet der menselijke solidariteit en der liefde, welke ons geboden en opgelegd is door onze gemeenschappelijke afkomst en door de gelijkheid van de redelijke natuur in alle mensen, tot welk volk zij ook behoren en door het verlossende Offer door Jezus Christus aan Zijn Hemelse Vader opgedragen uit naam van het zondige mensdom.

Lessen uit de Schriftuur.

De eerste bladzijde van de H. Schrift vertelt ons met schitterende eenvoud hoe God, als de bekroning van Zijn scheppend werk den mens maakte volgens Zijn Eigen beeld en gelijkenis (cf. Gen. 1, 26, 27); en dezelfde Schrift vertelt ons dat Hij den mens verrijkte met bovennatuurlijke giften en voorrechten en hem bestemde tot een eeuwig en onuitputtelijk geluk. Het laat ons zien hoe de andere mensen hun oorsprong vonden in het eerste mensenpaar, en voortgaande in onovertroffen levendigheid van taal, verhaalt het hun verdeling in verschillende groepen en hun verspreiding over de verschillende delen der aarde. Ook toen zij hun Schepper verlieten, hield God niet op hen als Zijn kinderen te beschouwen, die Hij volgens Zijn genadeplan eens opnieuw zou verenigen in Zijn vriendschap (cf. Gen. 12, 3).

De Apostel der heidenen maakte later zichzelf tot heraut van de waarheid, welke de mensen als broeders verenigt in een grote familie; toen hij aan de Griekse wereld verklaarde, dat God „van één mens alle mensen gemaakt had, om de gehele aarde te bewonen, bepalend de aangewezen tijd en de grenzen van hun woningen, opdat zij God zouden zoeken" (Hand.) 17, 26, 27).

Een wonderbaarlijk visioen, hetwelk Ons het menselijk ras doet zien in de eenheid van een gemeenschappelijke oorsprong in God „één God en Vader van allen", Die is boven alles, door alles en in ons allen (Ephes. 4, 6;) in de eenheid van de natuur welke bij ieder mens is samengesteld uit een stoffelijk lichaam en een geestelijke, onsterfelijke ziel; in de eenheid van het naaste doel en de zending op de wereld; in de eenheid van het bewonen der aarde, met de hulpbronnen welke alle mensen door een natuurlijk recht kunnen benutten tot onderhoud en ontwikkeling van hun leven; in de eenheid van het bovennatuurlijk einddoel God Zelf, tot Wien alle zich moeten richten, in de eenheid der middelen om dit einddoel te bereiken.

Het is dezelfde Apostel, die Ons schildert de mensheid in de eenheid van zijn betrekkingen met den Zoon van God, 't beeld van de ontzichtbare God, in Wien alle dingen geschapen zijn: „In Hem werd alles geschapen" (Coloss. 1, 16); in de eenheid van de losprijs, door Christus voor allen betaald, Hij, Die door Zijn heilig en allerbitterst Lijden de oorspronkelijke vriendschap met God, welke verbroken was, „herstelde door Zichzelf te stellen als Middelaar tussen God en de mensen: Want er is één God en één Middelaar tussen God en de mensen, de mens Jezus Christus" (I Timot. 2, 5).

En om zulk een vriendschap tussen God en de mensen meer gemeenzaam te maken, heeft deze zelfde Goddelijke en universele Middelaar van zaligmaking en vrede, in de bovenzaal, alvorens Hij het Hoogste Offer zou opdragen, de woorden gesproken, welke machtige weerklank vonden in de eeuwen door het wekken van heldhaftige liefde in een wereld verstoken van liefde en gekweld door haat: „Dit is Mijn gebod, dat gij elkander liefhebt, zoals ik U heb lief gehad" (Joh. 15, 12).

STATISTIEK EN VERGELIJKING

Een voor ons Katholieken zeer beledigend artikel, in zake Middelbaar Onderwijs op Curaçao, verscheen in „Curaçao", het blad der minderheden. Dat er van katholieke zijde niet op gereageerd is, is de meest gepaste houding, welke in deze was aan te nemen.

Maar de oproep tot de strijd „Een grote strijd, waarin lauweren zijn te behalen", gelijk de slotzin van genoemd artikel luidde, heeft wel weerklank gevonden in het andere kamp, en belust of niet belust op lauweren, daar blijven we buiten, schreef de Hr. W. W. de Regt de week daarop in hetzelfde blad een artikel: „Het middelbaar onderwijs op Curaçao op grond van cijfers".

De bedoeling van de Hr. de Regt hiermee was, „naar aanleiding van sta-„tistische gegevens uit Nederland en „Amerika, te trachten te berekenen, „hoeveel kinderen maximaal in dit ge-„biedsdeel gevonden worden, wier „intellectuele capaciteiten hen in staat „stellen dusdanig onderwijs te volgen."

Een zeer lofwaardig pogen waartegen we niet het minste bezwaar hebben. En zeer terecht zegt de Heer de Regt, „de belangrijkheid van het pro-„bleem staat en valt hiermede, doch „tevens met nog iets anders, n.l. hoe-„veel krachten in het bezit van middel-„bare onderwijs-diploma's heeft het „gebiedsdeel Curaçao nodig per jaar „en hoeveel Curaçaoënaars met dit „examen vinden er jaarlijks buiten Cu-„raçao hun werkzaamheden."

Alles heel juist.

De statistische gegevens die de Hr. de Regt dan geeft, zijn de volgende:

Van de 1000 kinderen in Nederland die de eerste klas L.O. beginnen, gaan 28 naar het M.O. en 14 slagen daar of wel 1,4%

Op Curaçao bestaan drie groepen van bevolkingen.

80.000 Negroiden
5.0000 Indianen en
15.000 van het Kaukische of blanke ras. De Hr. de Regt noteert hierbij, dat deze laatste een zeer heterogene groep is.

Veel bezwaren willen we hiertegen nog niet maken.

Maar dan komt de statistiek van het volgens de Heer de Regt „grote „laboratorium van rassen en derzelver „menging. Groot opgezette psycho-„technische onderzoekingen worden „aldaar de laatste 25 jaren veelvuldig „gedaan en hebben tot zeer merkwaar-„dige uitkomsten geleid ten aanzien „van de hoeveelheid practische intelli-„gentie, aanwezig in de verschillende „groepen van rassen, als negroiden, „indianen en in Kaukische (waarom „dit ras alleen met een hoofdletter? „Schr.) ras.

„Smith (1937) zegt het volgende: De „indianen en negerkinderen blijven, „wat betreft de intelligentie, verre bij „de blanken achter, het percentage „van de kinderen, dat boven het ge-„middelde intelligentiepeil van het „blanke kind uitsteekt, is veel gerin-„ger, het percentage onder dit gemid-„delde veel groter dan bij de blanke „kinderen".

En dan komt de Amerikaanse statistiek:

Bij de Negroiden komt een vooraanstaande voor op de 110.000 zielen; bij de Indianen een op de 41.000 en bij de blanke Amerikaanse bevolking een op de 4000.

En dan zegt de Heer de Regt: „ER IS GEEN ENKELE REDEN OM TE VERONDERSTELLEN, DAT DEZE VERHOUDING, DIE IN AMERIKA IS GEVONDEN, OP CURAÇAO NIET ZOU GELDEN."

En volgens de Heer de Regt, volgt dan de conclusie:

„Het in het weekblad „Curaçao" No. 37 pag. 5 geschrevene „hoewel het aantal kinderen van de R.K. Muloschool geen kleine minderheid vormt, desondanks vormt het een minderheid tegenover het aantal kinderen, dat de neutrale Mulo-scholen bezoekt", is in overeenstemming met de bovenvermelde".

Aan de Heer de Regt zal wel bekend zijn, dat Disraeli eens heeft opgemerkt, dat er drie soorten van leugens zijn: gewone leugens, vervloekte leugens en........... **statistieken.**

Hoewel we uit dit woord nu niet mogen afleiden, dat iedere statistiek een leugen is, vinden we het toch minstens even boud om van een andere kant bovenstaande statistiek maar als een dogma te aanvaarden en zelfs nog toe te passen op het gebiedsdeel Curaçao.

Omtrent bovenstaande statistiek zijn heel wat vragen te stellen. Is deze opgenomen over de 12 millioen kleurlingen, die in de Ver. Staten wonen? Of slechts over 110 duizend? En waar woonden deze 110 duizend dan? In het Zuiden of in het Noorden van de States? Wat was het levenspeil? Hun economische positie? En hun maatschappelijke positie? Op welke wijze geschiedde deze intelligentie-test. En ware deze testen geheel vrij van de in de Ver. Staten zo beruchte haat tegen over het zwarte ras? enz., enz.

In La Union van de vorige week heeft iemand, die blijkbaar ook wel wat van psychologie weet, en zeker philosophisch goed geschoold blijkt, reeds gereageerd op het artikel van de Hr. de Regt. We lezen daar:

Het is alweer enige jaren geleden, dat de Mag. Doodkorte uit zijn slof schoot en opkwam tegen de zgn. intelligentie-testen onder de soldaten. Daarbij werd door een prof. uit Groningen aan die recruten b.v. de volgende vraag gesteld, een vraag waarop ze binnen een bepaald aantal tellen het antwoord moesten geven: „Waarom wast de mens zich met zeep?"...... Probeert U dan eens, mijne heren. Welnu, als u dan binnen dat aantal tellen, niet geantwoord had". Wij wassen ons met zeep, daar er in zeep vetstoffen zitten en deze vetstoffen juist de eigenschap hebben het vuil op te nemen", dan hangt U.

Gaf u niet een goed antwoord, dan wees eerlijk en buig het hoofd voor de moderne wetenschap en zegt: „Verstand heb ik niet."

Dat is juist, late men voorop stellen de dingen niet te verwarren, dat is het beste teken verstand te hebben.

Intelligentie bezitten is niet, een handig oplosser zijn van allerlei raadseltjes, want verstand is iets anders dan een snelle zintuigelijke apperceptie.

Intelligentie is niet, en dat is speciaal voor een auteur uit onze dagen: een vooraanstaand man zijn. Onder de vooraanstaande mensen in de wereld zijn er die een goed verstand hebben, maar niet vooraanstaand wil niet zeggen: niet intelligent zijn. Op vissersdorpen kunnen mensen wonen, die professoren hadden kunnen zijn.

Dat men niet vooraanstaat, en dan bedoelt men dit maatschappelijk, doctor is of advocaat, dat komt omdat men b.v. geen rijke oom had, omdat er geen school was, omdat men geen beurs kreeg, omdat men lui was, omdat men zo en zo leefde, in dat en dat millieu, waar de kans niet werd geboden om „vooraanstaand" te worden.

Naief toch van verstandige mensen daar op zich vooraanstaandheid geen begrip is dat zich dekt met wat intelligentie is, en daar vooraanstaandheid in Amerika zich helemaal, voor de groep, waarover wij het hebben, helemaal, niet dekt met wat intelligentie is.

Weet U hoe men kan zien of iemand werkelijk intelligent is? als hij begrippen niet verwart.

De opzet van de statistiek is verkeerd. Vooraanstaandheid is niet intelligentie, het kan er een teken van zijn.

Tot zover La Union.

Maar het ergste van de Hr. de Regt is nog om boudweg te beweren.

„Er is geen enkele reden om te veronderstellen dat deze verhouding die in Amerika is gevonden, op Curaçao niet zou gelden."

La Union noemt deze bewering „wel heel naief" en vraagt zeer terecht:

> (In Amerika). Weet men dan niet, dat men daar bovendien niet „vooraanstaand" kan worden, omdat men er zo en zo uitziet; onafhankelijk of men intelligent is of niet, men komt er de trappen van bepaalde studie-inrichtingen niet op. Men zou er door andere vooraanstaanden in de wereld gewoon afgesmeten worden.

Dat de maatschappelijke positie der Negroiden in de Ver. Staten niet te vergelijken is met de maatschappelijke **positie der kleurlingen hier, moge blijken** uit enkele citaten, uit een recent **artikel over het kleurlingenprobleem** in de Ver. Staten uit the Catholic News:

„De kleurlingen in Amerika hebben „gedurende de laatste economische „crisis een harde strijd van rijkdom en „macht tegen armoede en onwetend- „heid, van ras tegen ras.

„**Bekend is hoe sedert jaren in Amerika oneerlijke propaganda** wordt ge- „voerd, toegelicht met sensationele „verhaaltjes, die de arm e zwarte als „staatsgevarlijk voorstelt".

We zouden bij dit citaat willen vragen, **of het zo heel zeker is dat bovenstaande Amerikaanse statistiek ook niet door** dergelijke oneerlijke propaganda is beinvloed?

„Tot nu toe werd de zwarte op „slaafse wijze uitgebuit. Grotendeels „leven deze welopgevoeden (onder de „negroiden) in eigen familiekring en „blijven afgezonderd van de buiten- „wereld, zodat de blanke zelden of „**nooit met hen in betrekking komt.** Bij- „gevolg **wanneer de Amerikaan** aan „neger denkt, ziet hij altijd het laag- „ste negertype".

„In het Kiu Klux Zuiden, wordt „het onderwijs der zwarten nog be- „schamend verwaarloosd. In de Sta- „ten Missisipi en Georgia kost het on- „derwijs in de eerste straat per blank „kind 30 dollars en per zwart kind 7.50 „dollars per jaar en in de laatste 7 „dollars per zwart- en 48 dollars per „blank kind."

We zouden zo kunnen doorgaan, maar uit deze citaten blijkt wel heel duidelijk, dat er geen vergelijkingsmateriaal zit tussen negroiden hier en coloured people in de Verenigde Staten. Iedere vergelijking gaat mank. We kunnen zelfs van deze vergelijking zeggen, dat ze helmaal niet lopen kan.

En nu we toch boven La Union bijna geheel geciteerd hebben, willen we hier de paar laatste regels **onze lezers niet** onthouden, waarin het blad zegt:

> Niet erg intelligent dat artikel **dus.**
> Bovendien intelligente mensen doorschouwen toestanden, zijn niet „Onpsychologisch", beledigen de mensen niet, daar hebben ze verstand voor gekregen.
> Bovendien intelligente mensen zorgen, dat het **feitenmateriaal in orde is.**
> Het aantal kinderen op de katholieke Mulo-scholen is veel groter hoor dan bij de rest.
> Bovendien is het goed voor U te weten, dat er nu een kleine dertig katholieke jongens in Holland studeren en dat is een geheel andere schema als wat u zich voorstelt, voor die middelbare school van maar 50 man.
> Tot zover La Union.

Met een enkele vraag, waarover echter een heel artikel te schrijven zou zijn, willen we nog even de aandacht vestigen op de rest van des Heren de Regt's vergelijking. Zijn ook de hier gevestigde blanken, en de geimporteerde blanken te vergelijken met de blanken in de Ver. Staten, waarover de statistiek spreekt?

En last not least gaat ons grootste bezwaar wel tegen de vermoedelijk, wel niet bedoelde, maar toch door dergelijke artikelen, sterke bevordering van het Rassisme in dit gebiedsdeel.

Wij katholieken zijn helemaal niet te vinden voor wat Paus Pius XII in Zijn jongste encycliek,die momenteel in ons blad verschijnt, noemt **de eerste van de gevaarlijke dwalingen, welke heden ten dage algemeen verbreid zijn.**

Veel behoeven we hierover niet te spreken, daar we kunnen volstaan met een verwijzing naar dat gedeelte van de encycliek, wat juist in de Amigoe van heden vertaald is.

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT

. Het nieuws van de oorlog blijft schaars: zowel te land als ter zee. Het enige feit uit de laatste dagen is, dat de Mataroa, een der schepen van de New Zealandlijn, een duikboot wist te ontlopen. Wel zou Ribbentrop volgens een verhaal, wat de ronde doet, om diens bezoek aan de Nederlandse gezant in Londen, hebben gezegd, dat President Lebrun en Koning George zich nog eens met spijt de dag herinneren zullen, waarop zij het vredesaanbod van de hand wezen. Door het geven van een weigerachtig antwoord dwingen zij Duitsland om inderdaad de oorlog in zijn volle verschrikking te beginnen.

We hebben dus nog wat te wachten, indien althans de Engelse berichten niet waar zijn, dat er in Duitsland een sterk monarchistische actie wordt gevoerd: dat de kroonprins met zijn broer August verdwenen zijn; dat Beyeren onafhankelijk wil worden onder kroonprins Ruppecht; dat in Praag studenten-relletjes geweest zijn, enz. Of al deze berichten betrouwbaar zijn?

De situatie Finland — Rusland is statuair en in afwachting of de onderhandelingen nog eens weer begonnen worden.

In Nederland schijnt men van Duitse zijde nog steeds bezig te zijn met uniformensmokkel, aldus althans berichten uit het buitenland. Ons Moederland zelf is wel zeer stiefmoederlijk momenteel in het geven van berichten, waarop door Oud-Minister Colijn reeds critiek is uitgeoefend en hieraan ook de schuld gaf van ontstane ongerustheid.

Met dit weinige nieuws kunnen we voor vandaag eens even de blik werpen naar het Noorden, naar de Ver. Staten, die onlangs hun neutraliteit hebben herzien.

De Amerikanen hebben aan de wereldoorlog niets dan onaangename herinneringen; aan de daarop volgende eindafrekening zelfs zeer onaangename. Zodat zij op heden, althans de grote massa, slechts éne illusie hebben: niet van de partij te zijn, wanneer andermaal Europa ene poging tot zelfmoord zou willen doen in aanvulling op de voorlaatste.

Ongetwijfeld is er een kleine minderheid van Yankees, die dolgraag nog weer eens in Europa zouden willen vechten. Nota bene het eigenlijke vechten zouden zij natuurlijk aan andere volksgenoten overlaten! Deze kleine, hoewel alleszins invloedrijke minderheid recruteert zich uit ene élite, een kern van moralisten, strijders voor diverse ideologieën, lieden, die in de toekomst staren en, niet te vergeten, met als reserve achter zich de drommen Joden, die begrijpelijk vol ongeduld snakken naar het ogenblik, dat Hitler zal worden weggevaagd.

De grote meerderheid der Yankees herinnert zich echter maar al te goed hoe men de vorige keer onder Wilson, wiens mond zo **verheven en wijze woorden sprak, als vanzelf in de oorlog betrokken is geworden, zodat deze lieden de neutraliteitswet, welke men** onlangs heeft verzacht — wat uitsluitend Engeland en Frankrijk ten goede is gekomen! — nog lang niet hard en scherp genoeg lijkt.

Roosevelt en zijn adviseurs zijn voorstanders van het **cash and carry** systeem van leveranties; van het systeem, dat Amerika wel neutraal zou blijven, maar dat in een oorlog betrokken mogendheden in Amerika tegen contante betaling van alles zouden kopen, mits zij dit met eigen schepen kwamen halen. Wat in de practijk betekende, dat het non-agressiefront, waarachter de Engelse plus de Franse vloot staat, van alles zou kunnen krijgen en het agressiefront, Duitsland van alles niets, daar het noch in goud zou kunnen betalen, noch schepen zenden om wat ook te halen.

Deze wet is, zoals onze lezers weten, met een kleine wijziging aangenomen.

De doorsnee Yankee redeneert nu als volgt: „We beginnen met aardappels, tarwe en katoen te leveren, dan volgen drijfriemen en optische instrumenten, weer wat later mitrailleurs, enz.

Talloze Amerikanen veronderstellen verder, dat Hitler zijn luchtvloot in geval van oorlog in actie zal zetten tegen New York of Fall River om wraak te nemen over de bevoordeling van de tegenpartij. Deze lieden toch vermoeden, dat er al de nodige geheime steunpunten op de Amerikaanse overwal zijn — bijv. in Nicaragua! — van waaruit Goering's luchtstrijdkrachten op het onverwachts zouden opstijgen. Deze veronderstelling is zeer zeker onzin, maar geloofd wordt ze nu eenmaal. Overigens weten zij uit hun dagbladen, dat men nu reeds in 28 uur van New-York naar Marseilles is gevlogen en daar zij een rotsvast geloof hebben in de vooruitgang, menen zij althans, zeer binnenkort rekening te moeten houden met luchtaanvallen vanuit Duitsland zelve.

Reden te meer om zich buiten de eeuwige Europese ruzies te houden. Speciaal met het oog hierop is dan ook in Amerika opgericht de Citizens **National Keep America out of war Committee,** dat zich ten doel stelt Amerika buiten de oorlog te houden. Hun wachtwoord: **Never again! Never again!** — Dat niet nog eens, dat nooit weer!

Deze lieden praat men onmogelijk aan, dat Duitsland, na eerst Engeland, en Frankrijk te hebben verslagen, nog lucht genoeg in zijn longen zou kunnen overhouden om vanuit het veroverde Canada ook Amerika binnen zijn levensruimte te brengen.

Genoemd comité liet in de Verenigde Staten heel wat van zich horen en organiseerde tal van propaganda-avonden, die — volgens Frans getuigenis — druk bezocht werden. Zo sprak er de republikeinse afgevaardigde Fish, die in het huis van afgevaardigden **de hoofdaanval leidde tegen de veranderingen, door Roosevelt voorgesteld, in de neutraliteitswetgeving.**

Op zo'n vergadering zei Mr. Hamilton Fish — wij lezen het in een Frans weekblad; de internationale dagbladpers meent het zijn **lezers te moeten onthouden** — het volgende: Men wil ons op het oorlogspad brengen. Men durft het wel niet hardop zeggen, want dan zou het volk in verzet komen. Maar men legt ons listig een onschuldig uitziende val. **Als het volk** daar zijn poot in stak, zou het geheel machteloos worden. Men zegt ons, dat waar ter wereld wat ook gebeurt, dit uiteindelijk ook ons moet treffen. Maar dat is absurd.

Ik daag den president of wie ook uit, dit waar te maken. En te zeggen wie Amerika zou willen aanvallen of het ook maar kunnen.

Aan anderen de wapens te leveren of de middelen om mensen te doden zou tenslotte ons verlagen tot leveranciers van het slachthuis. Dat willen wij niet en wij willen ons helemaal niet laten grijpen door het raderwerk van de dood. In een wereldbrand zouden wij niets te winnen hebben en alleen maar alles te verliezen. Wij zullen zo stom niet zijn om voor derden de kastanjes uit het vuur te halen. Al die ruzies gaan ons niets aan".

Deze argumenten zijn niet nieuw. Reeds tijdens de wereldoorlog was er een sterke Duitsgezinde partij in de Verenigde Staten. Talloze Yankees zijn bovendien van Duitse origine. En de onthullingen na de oorlog, toen onderanderen ene commissie uit het huis van afgevaardigden tot de conclusie kwam, dat het uitsluitend geldelijke belangen waren, die Amerika tot deelneming aan de oorlog hadden doen besluiten, heeft de meerderheid der Amerikanen nog meer kopschuw gemaakt dan Versailles en het niet betalen hunner schulden door Engelsen en Fransen het alreeds gedaan hadden.

Het is onloochenbaar, dat op heden de overgrote meerderheid van het Amerikaanse volk niets wil weten van ene deelname aan een oorlog, die in Europa tussen Europese mogendheden zou ontbranden. De herinneringen, die het aan de voorlaatste heeft, de wens om **neutraal** te blijven en de haast bijgelovige vrees voor **de moderne verdelgingsmiddelen,** zijn zo sterke factoren, dat geen Amerikaanse staatsman, laat staan een president, daar geen rekening mee zou moeten houden. Daarbij komt nog, dat de binnenlandse problemen — millioenen lijden bijv. honger, terwijl men met de tarwe geen raad weet — om ene oplossing schreeuwen.

Engeland in 1931.

Men is ook nog niet vergeten, dat Engeland in 1931 geweigerd **heeft op** het voorstel van president Hoover in te gaan sancties toe te passen op Japan, dat toen Mandsjoerije inpikte. Omdat daar geen Engelse belangen ernstig door getroffen werden, danwel omdat het niet gewenst leek, Japan nog meer te froiseren. Sir John Simon, in deze aangelegenheid gepolst door Mr. Stimson, Hoover's staatssecretaris voor buitenlandse zaken, weigerde toen kort en bondig het voorstel ook maar te overwegen.

De Amerikanen voelen **er op hun** beurt niets voor om in te grijpen nu Engeland in Europa moeilijkheden heeft en Frankrijk beschouwen zij steeds meer als een satelliet van Engeland. Men houdt nog wel van Frankrijk, maar politiek ziet men het niet meer voor vol aan.

Roosevelt staat ongetwijfeld achter Londen en Parijs, maar zijn volk nog niet!

Bonairiaanse Krabbels

STENEN RAPSODIE.

Heeft U wel eens gehoord van mensen, die water naar de Nijl dragen?

Dat moeten gekken zijn, zegt U? We zijn het volkomen met U eens. Maar toch heeft zich een analoog geval op ons rustige Bonaire voorgedaan en heeft daar onrust verwekt. Wij, die dank zij deskundigen, in vele opzichten nog in het Abessijnse- of stenen tijdperk verkeren, zijn gaan twijfelen aan het verstand van mensen, die geacht worden dat te bezitten en daar prat op gaan ook.

Wat is er n.l. gebeurd? We zullen het U vertellen.

Wij hebben heuvels op Bonaire. Bergen noemen we die, wanneer we tegen vreemdelingen en touristen er over spreken. Want, niet waar, men moet nooit zijn moederland in de steek laten en het grote immer onder de aandacht brengen. Aan de weg timmeren, noemen we dat; gij kent die uitdrukking wel, want op Curaçao wordt er geweldig aan de weg getimmerd.

Ook die heuvels zijn U wel bekend. Ook op Curaçao komen ze voor. Jaren geleden moet er een reus aan het bouwen zijn geweest en hier en daar in het land heeft hij met grote rotsblokken bergen (vergeef ons de beeldspraak) gebouwd. Die bergen hebben daar eeuwen en eeuwen gestaan, ze hebben Jan van Walbeek gezien, ze hebben generaties zien komen en gaan en natuurlijk is Vader Tijd ook aan die bergen aan het knabbelen gegaan.

Regen, zon en wind maakten diepe groeven in de steenblokken en lieten ze eindelijk scheuren. En zo langzamerhand geraakten de voeten van al die bergen bezaaid met grote en kleine rotsstukken, die wij heel prozaïsch stenen noemen. Men kan die stenen in het Zuiden en in het Noorden, in het Oosten en in het Westen van Bonaire vinden.

Maar helaas! De kwaliteit van **alles** wat maar naar Bonaire riekt is slecht, zeggen de niet-Bonairianen (hoe kan het ook anders met al die belangstelling van gouvernementszijde voor ons eiland). En zo ook onze stenen. Die schreeuwen gewoon om ras-verbetering!!

Nu is dat gemakkelijker gezegd dan gedaan. Want, waar haalt men zo op eens een goed stenenras vandaan? Doch opeens dacht een snuggere bol aan het alom bekende gezegde: Wat men ver haalt, is lekker en dies ging de telegraaf aan het werk. En waarlijk! Men ontdekte een geweldig sterk ras op het verre St. Maarten. En zo gebeurde het, lieve lezer, (wij bidden U niet te schrikken!) dat de „Baralt" op Dinsdagmorgen het anker op onze rede liet vallen en langzaam langszijde de pier van Kralendijk kwam en 600 van die befaamde rasstenen van St. Maarten loste! Voor het juiste aantal staan we in, want ze werden, zowel aan boord als aan de wal geteld. Niet één werd naar Curaçao gesmokkeld.

Maar een schande was het! Die „Baralt" die toch behoort tot de gesubsidieerde vervoermiddelen van ons gebiedsdeel, had niet de minste égards voor zijn kostbare lading. In plaats dat die kostbare stenen, die ons stenenras moeten verbeteren, behoorlijk in een rose papiertje waren verpakt, werden ze moedernaakt op de pier gesmeten. Ja, lieve lezer, gesmeten! Wij rilden van verontwaardiging! Zo wordt er nu met onze kostbare belastingpenningen omgesprongen.

„Nos dushi Gobierno" oh nee, pardon, wij bedoelen „Nos bon Gobierno" bestelt me daar 10 á 15 duizend kilo rasstenen voor „Nos dushi Bonaire", voor onze gedegenereerde Bonairiaanse bergen en die worden zo maar op de pier gekieperd. Wat een lijden.

Laten wij eens bezien, welke reis die stenen achter de rug hebben.

1. Zij werden, na behoorlijke selectie, opgeraapt en in een truck geladen aan de voet van de heuveltjes van St. Maarten.
2. De truck vervoerde ze naar de steiger.
3. Op de steiger werden ze in een roeiboot overgebracht.
4. Ze werden naar de „Baralt" geroeid.
5. Ze werden opgehesen en in het ruim gestort.
6. Ze werden naar Bonaire vervoerd per „Baralt" van de K.N.S.M. en aangezien de aandeelhouders van de K.N.S.M. niet van de wind kunnen leven, werd een behoorlijke vracht berekend.
7. Ze werden te Bonaire op de pier gelost.
8. Ze werden onder toezicht in de Gouvernementstrucks van Bonaire geladen.
9. Ze werden in het Fort gelost.

Bij al deze kosten komt natuurlijk de waarde van de stenen. Wij schatten dat deze stenen totaal *f* 250.— hebben gekost of ongeveer het 15-voudige van de waarde van Bonairiaanse kwaliteit. Het moet dus wel een geweldig ras zijn!

Er waren op de pier te Bonaire ouden van dagen, die hun hoofd hebben geschud en die met de hand op het hart verklaarden, dat die stenen geen rasstenen zijn, maar doodgewone stenen, zoals er millioenen op Bonaire voorkomen.

Gelooft U het? Wij wel!

Natuurlijk moet men met deze bestelling een bedoeling hebben gehad. Voor de voedselvoorziening kan het niet zijn. Want zo'n stenenbestelling ligt zwaar op de maag en is zelfs voor Bonairianen onverteerbaar. Andere en betere mogelijkheden zijn:

Stenen kogels voor ons afweergeschut, een barricade tegen de Noormannen, moderne asfaltering van de Broadway in Kralendijk, een bomvrije schuilplaats voor den gezaghebber, enz., enz.

Maar zeker weet niemand het. En wanneer U na lezing van het bovenstaande onze geestvermogens wilt onderzoeken, omdat wij dit alles hebben geschreven, dan gaan wij daarmede accoord. Maar onderzoekt dan daarna het verstand van dengene, die ons dit koopje geleverd heeft. Want het is waar gebeurd.

Wij houden de lotgevallen van deze bizondere stenen in de gaten.

Douane-behuizing.

Eindelijk, nadat jaren lang de dienstdoende douanebeambte op Slagbaai in een mensonterend krot heeft geleefd, wordt thans een beter gebouwtje neergezet. En nu met stoom! Alsof het deze maand nog af moet. Wij vragen:

1. Waarom heeft het zo lang geduurd voor hieraan werd begonnen?
2. Waarom wordt het nu hals-over-kop klaar gemaakt?
3. Waarom werd aan Zijne Excellentie de Gouverneur genoemd krot nooit getoond?
4. Wanneer komt er verbetering in de behuizing van den Vuurtorenwachter op de Zuidpunt van Bonaire?

Zaad.

Het is heel pleizierig telkens in de „Beurs" en Arubaanse kranten te lezen, dat aan de landbouwers op Curaçao en Aruba steun werd verleend in de vorm van zaad (mais en bonen) en tractors (geld ook?).

En Bonaire? Niets!!!

Wij vragen:

1. Heeft de Gezaghebber er niet aan gedacht, die steun voor Bonaire te vragen, of
2. Heeft de Gezaghebber geadviseerd, dat Bonaire genoeg bonen en mais heeft?

QUOS EGO!

VAN ARUBA

GELIJKSTELLING OF ACHTERSTELLING VAN HET KATHOLIEK BIJZONDER ONDERWIJS OP ARUBA.

Misschien hebben de bevoegde instanties na lezing van ons vorig artikel over deze kwestie (zie Amigoe van 4 Nov.) een zeker dedain gevoel niet kunnen onderdrukken. Waarom zoekt men nu direct achter deze maatregel weer een tendenz om het katholiek onderwijs achter te stellen bij het openbaar onderwijs.

Wij — laten we niets kwaads veronderstellen, voordat het duidelijk bewezen is — menen ook, dat dit idee er wel niet achter gezeten heeft.

De maatregel beschouwen we meer als een uitvloeisel van een algemene — ofschoon geheel verkeerde — opvatting van het bestaansrecht dan openbaar en bijzonder onderwijs.

We geloven niet zo heel erg naast de waarheid te zijn, als we menen, dat de opvatting deze is.

Het Gouvernement heeft voor onderwijs te zorgen. Voor lokalen, personeel en overige benoodigdheden. Dit onderwijs van het gouvernement is het Openbaar Onderwijs. Nu is in de wet vastgelegd, dat groepen, die hun onderwijs op een bepaalde levensbeschouwing willen zien, dat onderwijs zelf kunnen verzorgen. Het Gouvernement zal dan voor de bekostiging zorgen op dezelfde voet als het voor het Openbaar Onderwijs zorgt. Die bijzondere groep die dan echter bijzonder onderwijs — dus iets bijzonders — wil, heeft dan echter zelf maar voor haar belangen op te komen, waar dan, als het redelijk geoordeeld wordt, zoveel mogelijk rekening mee gehouden zal worden.

Maar steeds blijft — steeds naar onze mening — de idee — misschien onbewust — overheersen, dat het bijzonder onderwijs niet „het" onderwijs is, maar iets „bijzonders". Dus komt de nood aan den man, dan dient op dat bijzondere het eerst bezuinigd te worden.

Ons dunkt een geheel scheve opvatting.

Het onderwijs is gouvernementszorg. En of dit onderwijs nu een onderwijs is zonder of met een levensbeschouwing tot grondslag, ligt buiten de zaak.

Voor beide richtingen heeft het Gouvernement dezelfde zorgen te besteden en beider belangen op dezelfde wijze te behartigen.

Laten we nu eens zien of dat gebeurt op Aruba.

Toen de openbare school in Oranjestad omgezet was in Mulo-school, en en door grotere toeloop der kinderen plaatsgebrek kwam, werden er onmiddellijk een paar noodlocalen bijgebouwd.

Toen al sedert enige jaren geleden telkens en telkens er weer op gewezen werd, dat de bijzondere school op „Noord" te Aruba noodzakelijk lokalen erbij moest hebben om de te verwachten kinderen te plaatsen, werd maar steeds weer geantwoord, dat men dit niet verantwoorden kon, en de kinderen dan maar eerst moesten komen, en bleek er dan werkelijk plaatsgebrek te zijn, dan zou men bouwen.

Dus als de kinderen voor de schooldeuren staan, dan zal men aanvragen. Het jaar daarop komt het op de Begroting, en dan nog een jaar wachten en kan men beginnen te bouwen.

Waar die kinderen dan maar zolang moeten blijven, is schijnbaar — tenminste in deze denk- en handelswijze — niet de zorg van het Gouvernement.

Gevolg dat er vele kinderen, die recht hadden op school te komen, eenvoudig wegens plaatsgebrek naar huis gestuurd moesten worden, en het schoolbestuur, om niet nog meer weg te sturen, bij den Pastoor moest aankloppen, om een gedeelte van zijn kerk af te schotten en daar zolang een noodschoollokaal in te richten. Deze toestand bestaat daar nog steeds. Vergoeding aan den Pastoor voor gemaakte onkosten en gebruik van locaal? Niets! „De wet voorziet er niet in."

Op Sta Cruz. Alle localen overvol en bij het begin van het nieuwe schooljaar moest het grootste gedeelte van de aanvragen afgewezen, en de ouders met hun kinderen weer naar huis gestuurd worden. Geen plaats. Gevolg dat verschillende van hen, bij het particuliere schooltje op „Piedra Plat" aanklopten om daar hun kinderen te plaatsen.

Dit schooltje werd gegeven in het protestantse kerkgebouw daar. De toeloop hier werd dus iets groter, — we menen dat er thans 38 kinderen zijn —, waarvan een groot percentage katholiek, omdat deze laatsten op de bijzonder katholieke school moesten afgewezen worden wegens plaatsgebrek.

Gevolg van deze toeloop, aanvrage bij het Gouvernement om een school te bouwen. Zegt men nu hier ook, laten we nu eerst eens zien, of de kinderen zullen blijven, nadat de nieuwe school op Sta Cruz klaar is. Neen! *f* 12.500 op de Begroting voor een nieuw schoolgebouw op Piedra Plat. En de onderwijzer die voor deze school uitkwam, is alweer naar Holland terug.

Volgens zijn eigen zeggen, zijn bijna alle kinderen die hij had, katholiek en waren ze alleen maar bij hem op school, daar er op de katholieke school op Sta Cruz geen plaats was.

De nieuwe 6 klassige school op Sta Cruz is thans bijna gereed, maar weet men, dat de 1ste klas dit jaar beginnen moet met zegge en schrijve 259 leerlingen. Dus 5 overvolle localen alleen voor het 1ste leerjaar!

Oranjestad. Weet men dat de bijzondere jongensschool daar al een paar jaar en een locaal in een particulier huis tot schoollocaal heeft ingericht, wegens plaatsgebrek. Vergoeding? Niets. „In de wet niet voorzien"!!

Dit jaar moest men zelfs overgaan tot het bouwen van drie klaslokalen in het Rooms Katholieke clubgebouw.

Vergoeding voor de verbouwing en huur der grote zaal. Vergoeding aan het bestuur der club voor het afstaan en gemis van haar zaal. Niets! „De wet voorziet er niet in"!!

Sedert September is een gedeelte van de nieuwe jongensschool gereed gekomen en heeft men de Club weer kunnen verlaten. Maar. In Januari moet ze weer in gebruik genomen worden door de leerlingen van de bijzondere meisjesschool die, al wordt het geen Mulo-school, toch noodzakelijk 3 localen meer nodig heeft als thans in gebruik.

En voor het bouwen van deze drie noodzakelijke klaslocalen wordt eenvoudig, maar niet gezorgd. Men moet maar zien hoe men klaar komt. Bouwen gaat niet, en in huur van localen voorziet de wet niet!!

We hebben ons wel eens afgevraagd hoe het nu toch wel zou gaan, als bij het Openbaar Onderwijs eens kinderen om drie klassen te vullen voor de deur zouden staan. Zou men ze dan maar eenvoudig de straat opsturen. Want: Bouwen gaat niet en in huren van localen „voorziet de wet niet!!" Het lijkt dus een puzzle. Wie weet daar het juiste antwoord op!

School St. Nicolaas: Ook daar moet men in Januari een particuliere zaal voor schoollokaal gaan gebruiken. Vergoeding? Niets! Want in huren van localen voorziet de wet niet.

De Heren van de Staten maakten dit jaar een inspectie-reis naar Aruba. Men heeft, naar het schijnt, van dit chronisch plaatsgebrek bij het bijzonder katholiek onderwijs niets gemerkt, want we hoorden geen enkele stem in de Staten opgaan, die hiertegen protesteerde. Men heeft trouwens van de scholen niets gezien. Het interesseerde de Heren blijkbaar niet, tenzij op één uitzondering na, die belangstellend zoveel mogelijk informaties trachtte in te winnen.

Of het de andere Heren dan niet interesseerde? Kwamen zij dan niet juist om zich van verschillende zaken op de hoogte te stellen? Natuurlijk!

Maar, och, men weet van Aruba niets, dus ook niet, waar men zich nu eigenlijk voor interesseren moet.

We vragen ons hier af, of het opschrift, dat we boven ons artikel plaatsten, zo geheel onjuist is.

***

EMMASTAD

SPORTCLUB „ASIENTO".

Hockey.

De leden worden er aan herinnerd, dat elke Maandagmiddag van 4.30 — 5.30 gelegenheid bestaat tot training onder leiding van HH de Boer en Zaalberg.

Donderdags algemene oefendag, warbij zoveel mogelijk in teamverband wordt gespeeld. Aller opkomst is gewenst.

Voetbal.

Zondag 19 November, competitiewedstrijd:

ASIENTO II — TRANSVAAL II

op Rio Canario, aanvang 4 uur precies

Opstelling Asiento II

Teunisse

Brouwer de Nieuwe

Fosbrook v. Noort Rijpkema

Hartgers Nebbeling Houting Booth Hendriks

Res. Schaap — Brepols

CURACAO.

INGEZONDEN.

ACHTERUITZETTING DER KATHOLIEKEN.

Geachte Heer Redacteur:

In uw nummer van Zaterdag 4 Nov. las ik met verontwaardiging hoe het katholieke onderwijs op Aruba wordt achtergesteld bij het openbaar onderwijs. Het lijkt wel of de man, die hier te beslissen heeft (tegen het advies van de inspecteur in), pas uit Abessinië komt.

Een paar weken geleden vernamen we hoe de Dominees wel vergoeding krijgen voor hun dienstreizen per auto en de Pastoors niet. Dat is toch duidelijk meten met twee maten.

Enkele maanden terug hebt U „Merkwaardige cijfers" gepubliceerd, waaruit bleek dat de katholieke armen niet het tiende deel ontvangen van de andere. En dan durft men nog te bluffen, dat men zo liefdadig is (met andermans geld!).

Zorgt het Gouvernement even goed voor de katholieke scholen als voor de openbare? Wie zou zo iets durven zeggen, of zelfs maar denken? Ziet eens naar de nieuwe Hendrikschool — wie weet hoeveel dat paleis kost? — en ziet dan óók eens naar de nieuwe katholieke Mulo- en andere scholen. Het kan gewoonweg niet simpeler en goedkoper: ze doen vaak denken aan schuren. En pas als men tot de ontdekking komt, dat de kinderen anders de straat op moeten, wordt er verlof gegeven om te bouwen. Voor één kanon kan men drie van zulke katholieke scholen bouwen.

Als andersdenkenden met een klacht of een plan voor de dag komen, o, het bestuur weet haast niet hoe vlug het de heren zal bedienen. Op Bonaire werd een openbaar schooltje geopend voor een kleine twintig kinderen, terwijl volgens de „Krabbels" van „Quos Ego" de noodzakelijke dingen er verwaarloosd worden. Op katholieke scholen vallen de kinderen vaak de deur uit; er zijn klassen, waar heel het Bonairiaanse dwergschooltje vier keer in kan verdrinken.

Zijn er op de openbare scholen ook onderwijzers, die voor niks werken? In Holland klaagt men steen en been over de te grote leerlingenschool, maar op het bloeiend Curaçao is die schaal nóg groter en men laat het zo; de katholieken zeggen toch niks.

Heel de salarisregeling der onderwijzers berust grotendeels op wille keur; maar omdat de brave, allesverdragende katholieken er vooral de dupe van zijn, kan zo'n regeling gehandhaafd blijven.

Vroeger werden de katholieken hier achteruitgezet, omdat ze in de zaad de minderheid vormden; en nu worden ze achtergesteld omdat ze de meerderheid vormen. En kunnen onze katholieke ambtenaren even gemakkelijk promotie maken als de anderen?? De katholieken moesten zulk een unfaire behandeling niet langer dulden. De leden van de Staten, de schoolbesturen, de ambtenaren, de onderwijzers moesten laten zien, dat ze nog rechtvaardigheidsgevoel hebben en zich niet in de hoek laten duwen. Ten bekwame tijde en plaatse moet er een stevige, volhardende actie gevoerd worden en de pers moet hierin voorop gaan. Waarvoor dient anders een katholieke krant? Wat hebben we er aan als we braaf en eerbiedig zijn, wanneer het bestuur blijkbaar oordeelt: O, die katholieken zeggen toch niets, die blijven wel zoet; daar kunnen we gemakkelijk weer wat gaan plukken, zoals we er in de loop der geschiedenis al honderdduizenden geplukt hebben."

Waarom zouden ook wij geen aanklacht indienen bij H.M. de Koningin? Zoals indertijd de Bovenwinders deden. Hebben wij niet meer reden om zulks te doen dan de anderen?

(Van der Pas).

ZATERDAGSE LUCHTDIENST NAAR LA GUAIRA.

Naar wij van de K.L.M. vernemen, zal gedurende het uitvallen van de Zaterdagse dienst Trinidad — La Guaira — Curaçao, ingelast worden een dienst **Curaçao — La Guaira v.v.**

Deze dienst zal voorlopig gevlogen worden op de Zaterdagen 18 Nov., 25 Nov., 2 December en 9 December op de zelfde uren als op de andere weekdagen, dus:

Vertrek	Curaçao	9.45
Aankomst	La Guaira	10.55
Vertrek	La Guaira	11.15
Aankomst	Curaçao	12.20

VOOR DE SLACHTOFFERS VAN DE RAMP TE MARACAIBO.

Van de Sociedad Bolivariana ontvingen wij onderstaand uittreksel van de notulen van de vergadering van Dinsdagavond:

Getroffen door de berichten per telegram hier ontvangen omtrent de ramp die plaats vond in Lagunillas, heeft de Voorzitter van de Sociedad Bolivariana een spoed vergadering belegd, die hedenavond gehouden werd:

Voor inlichtingen hieromtrent heeft de Voorzitter, de ere-leden, de Consul Generaal en de Vice Consul van Venezuela uitgenodigd deze vergadering bij te wonen.

Na deze heren gehoord te hebben, geeft de Voorzitter hen het doel te kennen van de bijeenkomst en bedankte hen hartelijk voor de door hen verschafte inlichtingen.

De Consuls betuigden hun hartgrondige dank voor het initiatief door de Sociedad Bolivariana genomen om gelden in te zamelen ten bate van de slachtoffers en boden hun volle medewerking aan, waarna zij afscheid namen.

Onmiddellijk daarop opende de Voorzitter de vergadering, de leden betuigden hun leedwezen en gaven de verzekering dat zij medeleefden met hunne broeders Bolivarianen in deze ramp en het algemeen stemmen werd het voorstel van den Voorzitter aangenomen om het initiatief te nemen namens de Sociedad Bolivariana ter inzameling van gelden voor vermelde slachtoffers.

Verschillende commissies werden gevormd met dat doel, en besloten werd de leden in kennis te stellen met het besluit, genomen door het Bestuur met het verzoek, hun medewerking zo spoedig mogelijk te verlenen.

De Voorzitter belast zich met het aanvragen van de wettelijke vergunningen en het vragen van medewerking van de Curaçaose Pers.

DE ZITTING DER KOLONIALE STATEN.

In een zeer vlug tempo verliep de zitting. De regeling der Presentiegelden werd na stemming aangenomen met 8 voor en 5 tegen.

Hierna werd het schrijven voorgelezen naar aanleiding van de schrapping van uitgaven door het Bestuur met het oog op de defensiemaatregelen.

len, wat luidde als volg:

Met belangstelling namen de Staten kennis van Uwer Excellentie's missive dd. 27 October No. 6730, houdende mededeling dat Uwe Excellentie besloten had **voorlopig** niet over te gaan tot het doen der daarin vermelde uitgaven gevoteerd op de begrotingen voor 1939 en 1940, en dat bij het nemen van voormeld besluit Uwe Excellentie zich had laten leiden door de overweging, dat alvorens voormelde bedragen uit te geven, dient te worden nagegaan of, en in hoeverre het te voeren financieel beleid zich bij de gewijzigde tijdsomstandigheden dient aan te passen, opdat het evenwicht in de betrekkelijke begrotingen naast een door de voorzichtigheid geboden reserveringspolitiek blijve gehandhaafd.

In dit verband mogen de Staten de aandacht van Uwe Excellentie vragen voor de omstandigheid, dat er nog geen regeling bestaat, volgens welke reservering van gelden mogelijk is, zodat indien niet tijdig een dusdanige regeling tot stand komt, het batig saldo van het dienstjaar, in het pensioenfonds zal dienen te worden gestort, wat niet de bedoeling en ook ongewenst is.

De Staten spreken daarom naar aanleiding van het gestelde in Uwer Excellentie's bovengemelde missive de verwachting uit, dat zij binnen korte tijd een dusdanige regeling mogen tegemoet zien.

Intussen spreken zij de hoop uit, dat zodra dat mogelijk zal blijken, weer regelmatig aan de begroting uitvoering zal worden gegeven, waardoor o.m. weer aan de scholenbouw kan worden gewerkt, waaraan dringende behoefte bestaat.

VERKIEZING VOOR HET BESTUUR VAN DE KAMER VAN KOOPHANDEL.

Op de Donderdagmorgen gehouden verkiezingen voor een drietal aftredende bestuursleden van de Kamer van Koophandel, brachten 146 personen hun stem uit. De heer H. J. Cohen Henriquez verkreeg 134 stemmen, de heer F. W. P. Winkel 141, de heer E. M. Curiel 133, waardoor deze drie herkozen zijn. De heer A. P. Jonckheer verkreeg vier stemmen, de heren Ph. Bichon van IJsselmonde en N. M. de Jongh ieder twee, de heren J. Menge, R. M. Prins, H. Koole, F. Vreugdenhill, P. R. Kup en W. Gouw ieder een stem.

WERELD IN VOGELVLUCHT.

NEDERLAND.

Overgenomen uit de Beurs & Nieuwsb.

Sedert elf November waren de havenlichten in IJmuiden gedoofd, thans zijn deze weer ontstoken en is het nachtelijk binnenlopen van schepen weer mogelijk geworden.

Volgens officiële mededelingen, is de aanvoer van benzine te Den Haag bevredigend te noemen. Het rijverbod voor motorrijtuigen op Zon- en feestdagen zal met ingang van 19 November worden opgeheven.

In verband met lopende geruchten, deelde Minister Dyxhoorn mede, dat er geen sprake van is, dat een officier van het Nederlandse leger van welke rang ook, gearresteerd zou zijn, onder verdenking van spionnage of een soortgelijk misdrijf.

Een Nederlandse luitenant en een vaandrig waren op elf November bij vergissing tijdens een tocht langs de grens op Duits gebied gekomen en gevangen genomen. Beiden werden geïnterneerd, doch toen de Gestapo vaststelde, dat hier slechts een vergissing in het spel was, werden beide mannen weer naar Holland teruggebracht en aan de Hollandse marechaussees overgegeven.

Uit Limburg wordt gemeld, dat drie Nederlandse soldaten door het tot ontploffen komen van een landmijn, werden gedood.

In den Haag heeft men bericht ontvangen, dat Graaf von Bernstorff overleden is. Sedert het jaar 1892 was deze Graaf eigenaar van het eiland Schiermonnikoog.

Inzake de algemene beschouwingen over de begroting van economische zaken, wordt gemeld, dat men Minister van Steenberghe veel lof heeft toegezwaaid over zijn beleid. De heer van den Heuvel waarschuwde tegen het oplopen van de pachtprijzen. De heer Wijnkoop diende een motie betreffende de distributiemaatregelen. Beide moties werden onvoldoende ondersteund. De tweede motie werd mede ondersteund door de heer Rost van Tonningen. De heer Weitkamp waarschuwde tegen de ordening, de heer Loerakker bepleitte lotsverbetering van de landarbeiders, terwijl de heer Droesen de belangen van de kleine boeren in het licht stelde. De heer Schilthuis bepleitte het op peilhouden van scheepsruimte door nieuwbouw uit verzekeringspenningen van verloren gegane schepen. Ir. Vos noemde de bedrijfsordening chaotisch. Dr. Vos bepleitte de belangen van de kleine middenstand. De heer Stumpel bepleitte afschaffing van het cadeaustelsel, terwijl tenslotte de heer van Goes van Naters de richtlijnen aangaf van wat volgens hem doelmatige bedrijfsordening zou zijn.

Bij de behandeling van het hoofdstuk economische zaken ontkende de minister, dat de voorradenpositie van Nederland slecht is. De graantoevoer van overzee onderwond tot nog toe geen grote moeilijkheden, doch de toestand blijft precair, daar men van het buitenland afhankelijk is.

De Minister wees er voorts nog op, dat de moeilijkheden, die ons te wachten staan groter zullen zijn dan in de vorige oorlog, doch daarom is het niet nodig om de moed te verliezen. Hij hoopte daarbij op de volledige samenwerking tussen regering en volk.

Officieel wordt uit den Haag medegedeeld, dat von Ribbentrop de Hollandse en Belgische gezanten heeft ontvangen en medegedeeld heeft, dat de Duitse regering het aanbod van goede diensten als afgedaan beschouwt nu Engeland en Frankrijk op bruuske wijze dit aanbod van de hand hebben gewezen.

Reisontmoeting.

Op 's levens wegen
Voert ons Gods hand
Soms harten tegen,
Ons hart verwant.
Te kort ontmoeten!...
Verscheiden zee
Na haastig groeten
Voert ze allen mêe.

D'een hier, ginds d'ander
En menig keer
Zien zij elkander
Op aard niet wêer!

Wel hem die d'oudsten,
Den liefsten Vriend,
Den sterksten en trouwsten,
Den Heiland vindt!

Op iedere schrede
Volgt ons Zijn oog —
Hij wandelt mede
Tot — naar Omhoog!

Laat hem U leiden;
Gij zijt beneên
Schoon allen scheiden,
Toch nooit alleen —.

Deed iedere mens naar de helft van hetgeen hij van zijns gelijken verwacht en vereist, de zaken zouden vel beter gaan in de wereld.

PRIESTERWIJDING AAN HET FRONT.

De Parijse correspondent van de Maasbode schrijft:

Zij, voor wie deze oorlog de herinneringen verlevendigt aan die andere, die de belofte scheen te dragen, dat hij de laatste van dat soort schandvlekken der beschaving zou zijn geweest, hebben naast het beeld van de verschrikkingen ook ontroerende indrukken bewaard, waardoor hun hoop op het voortduren der geestelijke goederen werd gevoed.

„La Messe, lá-bas......", zoals dichters en schrijver het H. Sacrificie genoemd hebben, dat werd opgedragen bij het dreunen van het kanonvuur en het kraken der granaten — we weten dat ook nu weer duizenden priesters ze opgedragen op het draagaltaartje, dat de hoes deelt met het gasmasker.

De moloch is niet veranderd in zijn afschuwelijke vraatzuchtigheid. We zijn er zeker van, dat ook nu weer op de lijsten van wie voor hun land vielen, de namen der priesters niet beneden proportie zullen blijven. De eersten zijn reeds gevallen. Zij doen mij denken aan dien Vlaamsen aalmoezenier in de hachelijke begintijd van de IJzer, die, toen de troep zijn chef verloren had, vooruitsprong, het kruis in de hand, om de mannen een dubbele bezieling te geven. Want voor de geestelijke op het front is er maar één manier van dienen, de totale.

Zo de namen van hen die reeds vielen, nog maar moeilijk bekend worden, zo is het des te meer tekenend, dat wij thans reeds enige namen kennen. Twee jonge kapelaans, Louis Mabilais en Pierre Colin, schijnen de lijst te hebben geopend. De Franse geestelijkheid zal weer „gedund" worden, doch wie durft zich bezorgd te maken jegens de ondoorgrondelijke beschikkingen Gods, waar zelfs het menselijk inzicht de vruchten wijst van het glorierijk voorbeeld der gesneuvelde priesters.

Nieuwe beelden zullen zich aan de oude toevoegen en we hebben de ontroering niet te verbergen, waarmee we het bericht ontvingen, dat een diaken van het diocees Amiens, de eerw. Heer Georges Prache, op het front zelf de H. Priesterwijding heeft ontvangen.

Een priesterwijding op het front...... We weten niet, of overal de militaire overheid een dergelijke plechtigheid verenigbaar zou vinden met de vermeende diensteisen.

Voor den Fransen officier is het ereplicht de geestelijke waarden als het kostbaarst bezit van zijn troep te beschouwen, welke eisen het leven vóór de ligne-Maginot ook zou stellen.

Zijn oproep had abbé Prache van de komende priesterwijding beroofd. Maar welke teleurstelling zou de pas kunnen vertragen, als de plicht roept? In de compagnie was het echter niet onbekend gebleven, dat de abbé nog niet gewijd was en...... in het kwartier hadden officieren begrepen. Er werd met sergeant Prache gesproken en met de aalmoezeniers en de tijd van moeilijke correspondenties gaf maar weinig uitstel.

Mgr. Martin, bisschop van Amiens, schreef aan mgr. Heitz, bisschop van Metz, en deze begaf zich onmiddellijk met zijn machtiging naar de militaire overheid om de militaire toestemming.

De aankondiging van de komst van mgr. Heintz gaf een grote vreugde in de compagnie. Het meest nabij zijnde kerkje was dat van een gehucht, waarvan de bevolking geëvacueerd was geworden, doch dat nimmer zoveel bezoek had gehad als nu het te midden van de troepen lag. De compagnie had er bezit van genomen, evenals van de late bloemen in de hofjes der boerderijtjes en toen monseigneur kwam, vond hij het kerkje zo overvloedig versierd, als het nooit was geweest.

Enige aalmoezeniers van troepen uit de nabijheid waren ook gekomen en de kolonel en alle officieren van de troep.

In en rondom het kerkje verdrongen zich de soldaten. Hoevelen waren er die zich van deze geestelijke bruiloft bewust waren? Hoevelen vonden weer de eerste keer sinds langs de weg naar een kruisbeeld? Hoevelen begrepen alleen maar, dat het feest was voor een kameraad.....?

De sergeant-diaken had zijn diensturen afgewisseld met de uren van retraite. Hij kwam toegeschreden met die rustige tred van geestelijke kalmte en militaire fierheid en met aan weerszijden een aalmoezenier in veldtenue.

Mgr. Heintz, vergezeld van zijn vicaris-generaal, mgr. Louis en begeleid door den commandant en diens adjudant, wilde de eerste woorden spreken tot de militaire overheid om ze ontroerd en met grote hartelijkheid te bedanken voor het toestaan der plechtigheid.

Talrijk waren de stemmen, die samenklonken voor de Litanie van alle Heiligen. Het „Credo" klonk indrukwekkend door de talrijkheid van hen die het meezongen, en bij het „Te Deum" poogde, al was het maar door meeneuriën, niemand achter te blijven.

De aalmoezenier, abbé Luxembourger had de korte feestpredikatie gehouden en monseigneur zelf had alle aanwezigen bewogen met zijn schone rede over de taak van den priester, die zich onder de wapens bevindt, als soldaat, als priester aller broeder.

Even voordat de plechtigheid voltrokken was, beleefden de aanwezigen de mooie verrassing, den generaal van de devisie met enkele officieren te zien aankomen.

Hij zei de eerste te willen zijn om den jongen priester geluk te wensen. Wat moet er in de gemoederen van die soldaten zijn omgegaan, toen zij zagen, dat de generaal den sergeant in de armen nam om hem in een omhelzing geluk te wensen?

EEN MOEILIJKE TOEKOMST VOOR ONZE JEUGD.

De Standaard wijst er onlangs nog op, dat de toekomst voor de Nederlandse jeugd heel moeilijk zal worden. En zij argumenteert dit standpunt als volgt:

„Volgens een op grond van diverse gegevens gemaakte berekening heeft de oorlogsvoorbereiding in de laatste jaren aan de Staten gekost een totaal bedrag van 112.000 millioen gulden. Dat is meer dan de waarde van de gehele goudvoorraad der wereld.

En nu komen daarbij de kosten van de oorlogsvoering, die veel en veel hoger zullen zijn dan de uitgaven in de oorlog van 1914—1918. Duurt de worsteling lang, dan schijnt een financieel debacle, als nooit te voren in West- en Midden-Europa aanschouwd, onvermijdelijk.

De belastingen worden thans in Engeland en elders hoog opgevoerd. Zó hoog, dat zij in een aantal gevallen, ondanks velerlei beperking, niet uit het inkomen voldaan kunnen worden, maar ook tot intering van vermogen moeten leiden. Evenwel is het volstrekt onmogelijk, om de milliarden, die thans verslonden worden, te vinden door belastingheffing. Er moet ook op grote schaal geleend worden. Zware lasten worden naar de toekomst verschoven.

Nu heeft de moderne maatschappij een groot restauratievermogen, dank zij vooral de techniek. Maar dat technisch kunnen baat betrekkelijk weinig, wanneer de verarmde volken niet tot samenwerking komen of — nog erger door revolutionnaire bewegingen in de constructieve opbouw worden gehinderd.

Helaas moet ook met de laatste mogelijkheid rekening worden gehouden. Het Bolsjewistische Rusland heeft het denkbeeld van een wereldrevolutie nooit losgelaten. Het heeft thans zijn positie in Europa versterkt. De oorlogsellende biedt ook overigens aan Stalin nieuwe kansen. Het nationaalsocialisme heeft, volgens Rauschning, de radicalisering der massa in Duitsland doen toenemen.

Zo dreigen er allerlei gevaren. Maar ook bij een gunstiger verloop van de gebeurtenissen zullen de economische en financiële moeilijkheden groot genoeg zijn. Ook voor ons land, dat voor zijn welvaart in belangrijke mate afhankelijk is van de internationale toestanden en verhoudingen.

De felle economische crisis heeft ons weerstandsvermogen reeds belangrijk verzwakt. En nu worden wij tot het doen van tal van oneconomische uitgaven genoodzaakt, waardoor ons volk verarmt."

Aldus de Standaard, die ten slotte concludeert, dat waneer niet alle tekenen ons bedriegen, de opgroeiende jeugd het straks moeilijk zal hebben in de verarmende wereld.

Deze voorspelling is inderdaad niet gewaagd, al zullen juist vanwege deze ontzaggelijke verarming volgens onze huidige financiële begrippen, wij ernstig rekening mee hebben te houden, dat we hier straks na deze oorlog op dit gebied een „Unwerting von alle Werten" zullen aanschouwen.

Het verdragen van vreemde kuren, niet echter het in de hand werken ervan, kan een daad van naastenliefde zijn.

Genotzucht en gemakzucht slopen op den duur de krachten van een mens, terwijl ze het hogere, het geestelijke leven verstikken.

Soberheid en eenvoud daarentegen **bewaren zijn energie, ondernemingsgeest en idiële gezindheid.**

SPORT - RUBRIEK

Officiële Mededelingen
van
"De Curaçaose Voetbalbond".

COMPETITIE — PROGRAMMA.

MUNDO NOBO.

19 November 1939:	A-klasse	Bondsoefening. (Visser).	
19 November 1939:	Juniores	Hercules — Tropiales (Ercol)	%

RIO CANARIO.

19 November 1939:	Res.A-klasse	Asiento 2 — Transvaal 2 (H. Rog)	
19 November 1939:	B-klasse	D.C.C. — Sparta (B. L. Dijk)	*

SCHERPENHEUVEL

19 November 1939:	Res.A-klasse	Scherpenheuvel 2 — Volharding 2 (Brakke)	
19 November 1939:	Juniores	Scherpenheuvel — Volcania (Dania)	%

De met % aangegeven wedstrijden beginnen om 9 uur v.m.
De met * aangegeven wedstrijden beginnen om 2.30 uur .m. precies.
De andere wedstrijden beginnen om 4 uur n.m. precies.
DUUR VAN ALLE WEDSTRIJDEN 2 × 40 minuten.

Met het oog op de vroeg invallende duisternis worden de verenigingen vriendelijk verzocht op tijd aanwezig te zijn.

Heren Scheidsrechters worden verzocht tijdig de competitieleider te berichten, ingeval zij verhinderd zijn. Adres competitieleider: E. Palm, Langestraat 78,

OPSTELLING VAN HET PROEF-BONDSELFTAL VOOR 19 NOVEMBER E.K. TEGEN HET ALL - SURINAAMS ELFTAL

Bondselftal.

E. Vos
(R.C.C.)

A. J. Maduro (SUBT) — J. M. Rosina (Scherp.)

H. Leers (J. Hol.) — L. B. Isidora (Volh.) — E. Ruiz (SUBT)

J. Pietersz (SUBT) — J. Ramirez (J. Hol.) — J. Rojer (Volh.) — M. Hernandez (SUBT) — R. Bernabela (SUBT)

Reserves: H. Panneflek R.C.C. — Grovell SUBT — M. Davelaar SUBT — E. Rondijk — Meulens — G. Pardo — H. Jansen — Volharding — R.C.C. — J. Holland — SUBT

O

Naaldijk — Lo Ning Hing — van Niel — H. Nahar — Berkenfeld

Mau Asam — M. Nahar — Monkou

Goedhart — de Koop

v/d Geld

Surinaams elftal.

Het Royement van de vereniging P.S.V. is opgeheven.

Houders van vrije kaarten hebben geen vrije toegang voor hun dames bij de wedstrijden Paraguayos — Curaçao.

Junioreskaarten zijn voor genoemde interlanden wedstrijden ook niet geldig.

HET BESTUUR.

KAMER VAN KOOPHANDEL.

Onderstaande firma's hebben zich tot de Kamer van Koophandel en Nijverheid gewend, met het verzoek hen in relatie te brengen met im- of exporteus op Curaçao:

1. Sucrs. de M. G. Vda. Barnes — 2Africa St. No. 5 — Santurce — Puerto Rico, fabrikanten van „Bay Rums" en „Alcoholados" zoeken relatie met een importeur in Curaçao.
2. Charles Barnett Company — General Exporters — 23-25 Beaver Street — New-York, biedt hare diensten aan.
3. Bridgetone Tire Company Ltd. — Takachiho Building — Hibiya, Tokio, Japan, fabrikanten van buiten- en binnenbanden, golfballen, rubber riemen en tuinslangen — zoeken relatie met een of meer importeurs in Curaçao.
4. Meiko Shokai — P.O. Box 148 — Kob,, Japan, zoekt relaties met importeurs van aluminiumwaren, tassen, bamboe-artikelen, halskettingen, koperwaren, borstels, celluloid artikelen, glaswerk, katoenen goederen, zeep, parfumerieën, enz.
5. San-Yu Shoten, Ltd. — Toko Building — 8.1 Chome Edobori Shimodori — Nishiku — Osaka — Japan, zoeken relaties met importeurs van manufacturen, dekens, zeep en conserven (vruchten, vis en kip).
6. Yamahatsu Boeki Kaisha Ltd. — Nakanoshima 2-Chome, Kitaku — Osaka, Japan, zoeken een agent voor de artikelen: geëmailleerde waren, knopen, glaswerk, borstels, hoeden, rubber schoenen, foto-artikelen en conserven.

Belanghebbenden worden verzocht zich rechtstreeks met bovengenoemde firma's in verbinding te stellen. Verdere inlichtingen zullen desgewenst door den Secretaris der Kamer worden verstrekt.

UIT DE INTERNATIONALE PERS.

HET GEBED VOOR DE OORLOGSSLACHTOFFERS.

De Afdeling Breda van de „Actie naar de Nieuwe Gemeenschap" en de diocesane afdeling van het Comité van „Actie voor God" in Breda hebben in de stad Breda plakkaten opgehangen met de volgende oproep:

De Actie „Naar de Nieuwe Gemeenschap" en de actie „Voor God" richten de volgende oproep tot de Katholieken van Breda.

Bidt iedere morgen, middag en avond voor en na de maaltijd een speciaal Weesgegroet voor hen, die op die dag het slachtoffer van het oorlogsgeweld zullen worden.

Voegt daarna toe de aanroeping: „Heer, geef hun ziel de eeuwige rust, en het Eeuwige Licht verlichte hen, dat zij rusten in vrede. Amen."

FRANSE PRIESTERS GEMOBILISEERD.

Men meldt uit Parijs, dat in het aartsbisdom Parijs alleen reeds 500 priesters hun diocees hebben moeten verlaten wegens de mobilisatie, die in Frankrijk ook voor priesters geldt. De Aartsbisschop van Parijs, Kardinaal Verdier, heeft om deze redenen aan de pastoors der parochies toegestaan, de godsdienstoefeningen te regelen, zoals dit het beste uitkomt met de bijzondere omstandigheden.

ZIELZORG IN HET FRANSE LEGER.

Het Franse katholieke dagblad „La Croix" heeft op een oproep gericht tot de katholieken van Frankrijk, om bijdragen te schenken voor het aanschaffen van draagbare altaren ten behoeve van de Franse priesters in het leger; de opgeroepen priesters moeten in de gelegenheid worden gesteld, ook in het leger de zielzorg te kunnen uitoefenen. Een van de eersten, die aan deze oproep gehoor gaf, was de Apostolische Nuntius in Frankrijk, Mgr. Valerio Valéri, die een som van 2.000 francs voor dit werk beschikbaar stelde.